

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D4/1/A.I.-99/10

(Menfi Tespit/Muafiyet)

Karar Sayısı : 01-27/263-77

Karar Tarihi : 12.6.2001

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU,

Üyeler : Dr. Kemal EROL (İkinci Başkan), İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, A.Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER, Mustafa PARLAK, Prof Dr. Zühtü AYTAÇ, Rifki ÜNAL

B- RAPORTÖRLER : Ali ILICAK, Oğuzkan GÜZEL, Cihan AKTAŞ, Metin HASSU

C- BAŞVURUDA BULUNAN: Temsa Termoteknik San. ve Tic.A.Ş.
Yakacık, Ankara asfaltı, Yanyol, No:25
81450 Kartal-İSTANBUL
Vekili: Av. Mustafa HAKKANI
Tems A.Ş. Mersin Yolu Üzeri-ADANA

D- TARAFLAR :- Temsa Termoteknik San. ve Tic. A.Ş.
- Yetki verilen servisler

E- DOSYA KONUSU: Temsa Termoteknik San. ve Tic.A.Ş. (Tems) Otomotiv Pazarlama Bölümü ile yetkili satıcıları arasında akdedilen “Yedek Parça Yetkili Satıcılık Anlaşması”na ve “Yetkili Satıcıların Parça Satışını Düzenleyen Sirküler”e menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 4.6.1998 tarih ve 1560 sayı ile giren başvuru üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 4, 5 ve 8. maddeleri uyarınca düzenlenen 27.10.1999 tarih, D4/1/A.I.-99/10 sayılı Muafiyet/Menfi Tespit Ön İnceleme Raporu 8.6.2001 tarih, REK.0.08.00.00/37 sayılı Başkanlık önergesi ile 01-27 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ: Bildirilen anlaşma ve mütemmim cüzü niteliğindeki sirkülerin 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesine aykırı hükümler içerdiği için menfi tespit talebinin reddinin gerektiği; ancak, söz konusu düzenlemelerin 1997/3 sayılı Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği’nde öngörülen şartları sağladığı ve grup muafiyeti tanınan anlaşmalar içerisinde yer aldığı, dolayısıyla Rekabet Kurulu’na bildirim yükümlülüğünün olmadığı, bununla birlikte anlaşmada sirküler yolu ile değişiklik yapılacak olması durumunda tereddüt doğuran durumların oluşması halinde Kurumumuza başvurulması hususunun taraflara bildirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Temsa A.Ş.'nin Kurumumuza yaptığı başvuruda; Temsa'nın Otomotiv Pazarlama Bölümü'nün pazarlamasını yaptığı Mitsubushi markalı araçların yerli ve orjinal yedek parçalarının dağıtım anlaşmalarının Kurumumuzca yayınlanan 1997/3 Sayılı Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ne uygun olarak hazırlandığı belirtilerek, menfi tespit belgesi verilmesi talep edilmektedir. Başvuru formunun 6.3. maddesinde de Rekabet Kurulu bu başvuruyu reddederse, başvurunun muafiyet bildiri olarak değerlendirilmesi konusunda istemleri olduğu belirtilmektedir.

Anlaşmanın "Mağaza" başlıklı 3. maddesinde bulunan, "BAYİİ'nin TEMSA Termo Mekanik Sanayii ve Ticaret A.Ş. Otomotiv Pazarlama Bölümü'nün ithal ettiği Mitsubishi araçları yedek parçalarının teşhir ve satışı için bölgesindeki standartlara uygun, kafi bir yedek parça reyonuna havi, depolu ve telefonlu bir mağaza(sı)nın bulunması gereklidir. Anlaşma imzalandığı tarihte böyle bir mağazası bulunmayan BAYİİ en geç 1 ay içinde bunları temin ile mükelleftir.", "BAYİİ mağazada tüm mesaisini bu işe verecek konusunda ehil olan kafi miktarda eleman istihdam edecektir.", "BAYİİ, TEMSA tarafından kendisine temin ve teslim edilecek amblem, arma ve MITSUBISHI yazı ve panoları kullanacak TEMSA'ca önerilen yerlere asacaktır." gibi yükümlülüklerin yetkili satıcıların bağımsız birer teşebbüs olarak karar alma süreçlerini kısıtlaması nedeniyle Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir ihlalin söz konusu olduğu, bu nedenle Kanun'un 8. maddesi gereğince talep edilen Menfi Tespit Belgesinin verilemeyeceği sonucuna varılmıştır. Ancak bu hükümlerin 1997/3 sayılı Tebliğ'in 3. maddesinin (c-1) bendinde belirtilen "*reklam yapmak,..., satış ağı oluşturmak,..., nitelikli eleman çalıştırmak gibi satış artırma uygulamalarında bulunma*" hükmü çerçevesinde grup muafiyeti kapsamına giren yükümlülükler arasında sayıldığı görülmektedir.

Öte yandan, anlaşmanın "Siparişler" başlıklı 8. maddesinde yer alan "Sipariş şekil ve şartları TEMSA'ca sirküler olarak yayınlanır ve bayilere gönderilir" şeklindeki, yayımlanacak düzenlemelerin de anlaşmanın mütemmim cüzü olarak kabul edilmesi sonucunu doğuran hüküm, anlaşmanın geleceğine yönelik olarak bir belirsizliğe neden olmaktadır. Anlaşmanın tadili anlamına gelecek olan bu düzenlemelerin de rekabet hukuku mevzuatı açısından ayrıca değerlendirilmesi gerekecektir. Bu aşamada bildirilen anlaşmaya ekli olan 1.1.1998 tarih ve III nolu sirkülerin; "Satış Şartları" başlıklı 1. maddesinin alt bölümlerinde, yetkili satıcı ile sağlayıcı Temsa arasındaki siparişlerin şartlarına, bölge içerisinde başka yetkili satıcılık ihdas edilebileceğine, Temsa'nın bölge içerisinde direkt perakende satış yapabileceğine, toplu satışlarda izlenecek prosedüre ve bildirim yükümlülüklerine ilişkin hükümler bulunmaktadır. Getirilen bu düzenlemelerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun' un 4. maddesi kapsamında olmadığı görülmektedir. Ancak anılan maddenin 1.7. numaralı bölümünde yer alan düzenlemeyle tek taraflı temin yükümlülüğünün getirildiği saptanmıştır. Bu bölümde yer alan "BAYİİ, Mitsubishi motorlu araçlarının her türlü yerli ve ithal parçasını ve aksesuarlarını TEMSA'dan alacaktır." hükmü Kanun'un 4. maddesini ihlal etmekle birlikte, 1997/3 sayılı Tebliğ'in "Grup Muafiyeti Kapsamına Giren Yükümlülükler" başlıklı 3. maddesinde yer alan ve "anlaşma konusu malları yeniden satış amacıyla yalnız diğer taraftan alma"yı söz

konusu yükümlülükler arasında sayan düzenleme çerçevesinde grup muafiyeti kapsamında yer almaktadır.

İ- SONUÇ

1- Bildirilen anlaşmanın 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a aykırı hükümler taşıması nedeniyle menfi tespit belgesi verilmesi talebinin reddine;

2- Temsa Termomekanik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile ekindeki bildirim formunda unvan ve adresleri belirtilen teşebbüsler arasında Mitsubishi marka araçların yerli ve orijinal yedek parçalarının dağıtımı konusunda yapılan “Yedek Parça Yetkili Satıcılık Sözleşmesi” ile eki “Tems A.Ş. Otomotiv Pazarlama Bölümü Yetkili Satıcılarının Tabi Olduğu III no’lu Yedek Parça Satış Esasları” başlıklı sirkülerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından grup olarak muaf tutulma koşullarını belirleyen 1997/3 sayılı Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği’nde öngörülen şartları sağladığına ve grup muafiyeti tanınan anlaşmalar içerisinde yer aldığına; dolayısıyla ilgili sözleşme ve sirküler için Rekabet Kurulu’na bildirim yükümlülüğünün bulunmadığına;

3- Bildirilen anlaşmada belirtilen “mütemmim cüz” niteliğindeki sirkülerle yapılacak düzenlemelerin rekabet mevzuatı çerçevesinde yapılması ve bu konuda ortaya çıkabilecek tereddütlerin varlığı halinde Kurumumuza bildirimde bulunulması gerektiğinin taraflara bildirilmesine;

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.